

Araling Panlipunan

Ikalawang Markahan-Modyul 6:

Mga Kontribusyon ng mga Sinaunang Lipunan at Komunidad sa Asya

Araling Panlipunan – Baitang 7

Alternative Delivery Mode

Ikalawang Markahan – Modyul 6: Mga Kontribusyon ng mga Sinaunang Lipunan at Komunidad sa Asya Unang Edisyon, 2020

Isinasaad sa Batas Republika 8293, Seksyon 176 na: Hindi maaaring magkaroon ng karapatang-sipi sa anomang akda ang Pamahalaan ng Pilipinas. Gayon pa man, kailangan muna ang pahintulot ng ahensiya o tanggapan ng pamahalaan na naghanda ng akda kung ito ay pagkakitaan. Kabilang sa mga maaaring gawin ng nasabing ahensiya o tanggapan ay ang pagtakda ng kaukulang bayad.

Ang mga akda (kuwento, seleksyon, tula, awit, larawan, ngalan ng produkto o brand name, tatak o trademark, palabas sa telebisiyon, pelikula, atbp.) na ginamit sa modyul na ito ay nagtagay ng karapatang-ari ng mga iyon. Pinagsumikapang matunton ang mga ito upang makuhang pahintulot sa paggamit ng materyales. Hindi inaangkin ng mga tagapaglathala at mga may-akda ang karapatang-aring iyon. Ang anomang gamit maliban sa modyul na ito ay kinakailangan ng pahintulot mula sa mga oriinal na may-akda ng mga ito.

Walang anomang parte ng materyales na ito ang maaaring kopyahin o ilimbag sa anomang paraan nang walang pahintulot mula sa Kagawaran.

Inilathala ng Kagawaran ng Edukasyon

Kalihim: Leonor Magtolis Briones

Pangalawang Kalihim: Diosdado M. San Antonio

Bumuo sa Pagsusulat ng Modyul

Manunulat: Merylen O. Rodriguez

Editor: Rosario G. Caluya, Leslie Ann D. Sanchez, Diana P. Nobleza, Florenil M. Malabayabas

Tagasuri: Pedro J. Dandal Jr., Margielyn E. Tomanggong, Nora A. Nangit, Thelma M. Salvacion, Joseph L. Lozanta

Tagaguhit: Teodorico A. Cabildo, Sergio M. Tupaz

Tagalapat: Esperidion D. Soleta Jr., Richie C. Blasabas

Tagapamahala: Benjamin D. Paragas

Mariflor B. Musa

Danilo C. Padilla

Freddie Rey R. Ramirez

Aurelia B. Marquez

Rodgie S. Demalinao

Pedro J. Dandal Jr.

Inilimbag sa Pilipinas ng _____

Department of Education – MIMAROPA Region

Office Address: Meralco Avenue, Corner St. Paul Road, Pasig City

Email Address: mimaropa.region@deped.gov.ph

Telephone No.: (02) 6314070

7

Araling Panlipunan

Ikalawang Markahan-Modyul 6:

Mga Kontribusyon ng mga Sinaunang Lipunan at Komunidad sa Asya

Paunang Salita

Ang Self-Learning Module o SLM na ito ay maingat na inihanda para sa ating mag-aaral sa kanilang pag-aaral sa tahanan. Binubuo ito ng iba't ibang bahagi na gagabay sa kanila upang maunawaan ang bawat aralin at malinang ang mga kasanayang itinakda ng kurikulum.

Ang modyul na ito ay may inilaang Gabay sa Guro/Tagapagdaloy na naglalaman ng mga paalala pantulong o estratehiyang magagamit ng mga magulang o kung sinomang gagabay at tutulong sa pag-aaral ng mga mag-aaral sa kani-kanilang tahanan.

Ito ay may kalakip na paunang pagsusulit upang masukat ang nalalaman ng mga mag-aaral na may kinalaman sa inihandang aralin. Ito ang magsasabi kung kailangan niya ng ibayong tulong mula sa tagapagdaloy o sa guro. Mayroon ding pagsusulit sa bawat pagtatapos ng aralin upang masukat naman ang natutuhan. May susi ng pagwawasto upang makita kung tama o mali ang mga sagot sa bawat gawain at pagsusulit. Inaasahan naming magiging matapat ang bawat isa sa paggamit nito.

Pinaaalalahanan din ang mga mag-aaral na ingatan ang SLM na ito upang magamit pa ng ibang mangangailangan. Huwag susulatan o mamarkahan ang mga anomang bahagi ng modyul. Gumamit lamang ng hiwalay na papel sa pagsasagot sa mga pagsasanay.

Hinihikayat ang mga mag-aaral na makipag-ugnayan agad sa kanilang guro kung sila ay makararanas ng suliranin sa pag-unawa sa mga aralin at paggamit ng SLM na ito.

Sa pamamagitan ng modyul na ito at sa tulong ng ating mga tagapagdaloy, umaasa kami na matututo ang ating mag-aaral kahit wala sila sa paaralan.

Alamin

Alam mo ba na lubhang napakasuwerte ng mga Asyano sapagkat tayo ay kabilang sa isang bahagi ng daigdig na nagtataglay ng isang mayaman at maipagmamalaking kabibhasnan? Bilang isang batang Pilipino, may mga alam ka bang ambag o kontribusyon ng mga sinaunang Asyano? Alam kong interesado ka nang malaman kung anoman ang mga naging pamana nila sa sangkatauhan. Inaasahang mapahahalagahan mo ang mga naging kontribusyon ng mga sinaunang lipunan at komunidad sa Asya sa pamamagitan ng pagkamit ng sumusunod na layunin at kasanayan:

- Naiisa-isa ang mga rehiyon na nagkaroon ng kontribusyon sa sinaunang lipunan at komunidad sa Asya.
- Nasusuri ang mga kontribusyon ng mga sinaunang lipunan at komunidad sa Asya sa iba't ibang larangan
- Naipapahayag ang sariling opinyon kung paano makatutulong sa lipunan bilang Asyano
- Napapahalagahan ang mga kontribusyon ng mga sinaunang lipunan at komunidad sa Asya

Pamantayang Pangnilalaman (Content Standard)

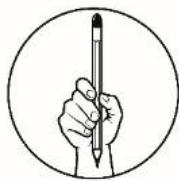
Naipamamalas ng mag-aaral ang pag-unawa sa mga kaisipang Asyano, pilosopiya at relihiyon na nagbigay-daan sa paghubog ng sinaunang kabibhasnan sa Asya at sa pagbuo ng pagkakakilanlang Asyano.

Pamantayan sa Pagganap (Performance Standard)

Kritikal na nakapagsusuri sa mga kaisipang Asyano, pilosopiya at relihiyon na nagbigay daan sa paghubog ng sinaunang kabibhasnan sa Asya at sa pagbuo ng pagkakakilanlang Asyano.

Pinakamahalagang Kasanayang Pampagkatuto (MELC)

Napapahalagahan ang mga kontribusyon ng mga sinaunang lipunan at komunidad sa Asya **(AP7KSA-IIh-1.12)**

Subukin

Bago mo tuluyang tuklasin ang susunod nating aralin, maaari mo bang sagutan ang unang pagsubok na ibibigay ko sa iyo bilang pagtataya sa iyong paunang kaalaman tungkol sa paksa? Marahil ikaw ay handang-handa na para isagawa ito. Maaari mo nang simulan.

Gawain I: MGA MAG-AARAL SA IKA-21 SIGLO, HANDA SA MAKABAGONG PAGBABAGO

Panuto: Suriin ang magkakaparehang mga salita sa bilang 1-5. Tingnan ang unang magkapares na salita upang masagutan ang nawawalang kaugnay na salita. Isulat ang titik ng tamang sagot sa sagutang papel.

1. Silangang Asya : *Calligraphy* :: Kanlurang Asya : _____
 - a. *Cuneiform*
 - b. *Hieroglyphics*
 - c. Alibata
 - d. *Pictogram*
2. Cambodia : Angkor Wat :: Indonesia : _____
 - a. Borobodur
 - b. *Hanging Garden*
 - c. *Taj Mahal*
 - d. *Ziggurat*
3. *Water Clock* : Kanlurang Asya :: *Magnetic Compass* : _____
 - a. Hilagang Asya
 - b. Silangang Asya
 - c. Timog Asya
 - d. Timog Silangan Asya
4. Timog Asya : *Mahabharata* :: _____ : *Epic of Gilgamesh*
 - a. Hilagang Asya
 - b. Kanlurang Asya
 - c. Silangang Asya
 - d. Timog-Silangang Asya
5. Timog Asya : *Caesarian Section*:: _____: *Acupuncture*
 - a. Hilagang Asya
 - b. Kanlurang Asya
 - c. Silangang Asya
 - d. Timog -Silangang Asya

II. Panuto: Basahin at unawain ang bawat tanong para sa bilang 6-10. Piliin ang titik ng tamang sagot at isulat ito sa iyong sagutang papel.

6. Sino ang nakaimbento ng Sexagesimal System, ang kauna-unahang sistematisikong paraan ng pagsulat sa buong daigdig?
 - a. Hindu
 - b. Pilipino
 - c. Sumerian
 - d. Tsino
7. Sa larangan ng literatura, alin ang itinuring na kauna-unahang akdang pampanitikan sa daigdig?
 - a. Epiko ng Biag ni Lam-Ang
 - b. Epiko ng *Gilgamesh*
 - c. Epiko ng Manas
 - d. Epiko ng *Mahabharata* at *Ramayana*
8. Alin sa sumusunod ang **HINDI** kabilang sa mga naging pamana ng mga Hapones sa kabihasan?
 - a. *Cha-no-yu* (*Tea Ceremony*)
 - b. *Ikebana* (*Flower Arrangement*)
 - c. *Origami* (*Paper Folding*)
 - d. *Feng Shui* (*Geomancy*)
9. Ang sumusunod ay kabilang sa maipagmamalaking pamana ng Kanlurang Asya, **Maliban sa isa**;
 - a. Kalendaryo
 - b. Paggawa ng mapa
 - c. Paggamit ng *pi*
 - d. Paghahati ng oras at bilog
10. Bilang mamamayang Asyano, paano mo ipakikita ang pagpapahalaga sa mga naging kontribusyon ng mga sinaunang lipunan at komunidad sa Asya?
 - I. Ipagmamalaki ko ang mga gawang Asyano
 - II. Tatangkilikin ko ang mga produktong Asyano
 - III. Sisikapin ko na makapag-ambag para sa lipunan Asyano
 - IV. Uunahin ko na tangkilin ang mga produkto na naging ambag mula sa ibang kontinente
 - a. I-II-III
 - b. I-II-IV
 - c. I-III-IV
 - d. II-II-IV

Aralin
1

Mga Kontribusyon ng mga Sinaunang Lipunan at Komunidad sa Asya

Balikan

Gawain 2: #DAMDAMIN KO SA KALAGAYAN NIYO

Panuto: Batay sa nakaraang aralin, ano-ano ang mga pagpapahalaga ang iyong natutunan sa kalagayan ng Sinaunang kababaihan sa Asya? Ilarawan ang iyong damdamin gamit ang mga *emoticons* tungkol sa kalagayan at bahaging ginagampanan ng sinaunang kababaihan sa Asya. Gawin ito sa iyong sagutang papel.

Tuklasin

MGA IMPORMASYON	SAGOT
1. Mahalaga ang papel na ginagampanan ng mga sinaunang kababaihan sa Asya bilang mga diyosa.	
2. Sa tradisyunal na lipunang Hindu, bilang patunay ng pagmamahal sa asawang lalaki, ang asawang babae ay tatalon sa <i>funeral pyre</i> o apoy na sumusunog sa labi ng kaniyang namayapang asawa.	
3. Sa tradisyunal na papel ng mga sinaunang kababaihan sa Asya dapat iisa lamang ang tunguhin ng mga kababaihan ang maging mabuting asawa at ina.	
4. Bilang paggalang sa asawang lalaki sa lipunang Hindu noon ang asawang babae ay kakain lamang pagkatapos kumain ang kaniyang asawa.	
5. Ang <i>footbinding</i> o sadyang pagbali ng arko ng paa upang hindi lumaking normal ay tradisyunal na gawain ng mga sinaunang kababaihan sa China.	

Gawain 3: SAAN NAGMULA?

Panuto: Kung bibigyan ka ng pagkakataong isaliksik kung paano nagsimula ang mga sumusunod na ambag ng sinaunang lipunang Asyano, alin ang bibigyan mo ng prayoridad? Pumili ng isa at ipaliwanag kung bakit iyon ang iyong napili. Gawin ito sa iyong sagutang papel.

PAMANA NG KANLURANG ASYA	
Ziggurat	Ito ay estruktura kung saan pinararanganan at sinasamba ng diyos o patron ng isang lungsod at nagsilbi rin na sentro ng pamayanan.

Paggamit ng Gulong	Paggamit ng Water Clock
Civil Service Examination	

Maraming salamat sa iyong kasagutan. Batid kong may napulot kang kaalaman sa nakaraang aralin. Ngayon ay higit mo pang mapalalnim ang iyong kaalaman tungkol sa mga ambag o pamana ng Sinaunang lipunan at komunidad sa Asya, sa pamamagitan ng pagbasa at pagsusuri sa susunod na gawain. Inaasahan na iyong uunawain nang buong husay ang mga teksto.

Gawain 4: PAMANA NG KANLURANG ASYA

SALAMAT SA PAMANA NA INYONG IPINAKILALA

Nina: Merylen O. Rodriguez
Clouwie D. Libradilla

Saan man tayo yumaon ay mapapahanga kang bigla
Sa mga dakilang pamana ng mga taga-Kanlurang Asya
Halina't ating kilalanin at pagkatapos ay pahalagahan
Utang na loob natin sa kanila pag-unlad ng kabihasnan
Na mananatiling bahagi ng ating lahi at pagkakakilanlan.

Ang unang pamana'y isang sistematikong paraan ng pagsulat
Cuneiform nga kung tawagin at ang Sumerian ang nagpamulat
Nariyan imbensyong araro at iba pang kagamitang pandagat
Hatid nito ay ginhawa lalo't higit sa aspetong pang-ekonomiya

Sadyang kahanga-hanga ang husay ng mga Sumerian sa paglikha
Nariyan ang orasang tubig, kalendaryo at pagbibilang ng animnapu
Kaya kaalaman sa paghahati sa oras at bilog ay naging sistematiko
Kaya sa puso at isipan, mga mahal naming ninuno kayo ay panalo.

Sa larangan ng literatura, Epiko ng *Gilgamesh* inyong ipinakilala
Bilang kauna-unahang akdang pampanitikan sa buong sanlibutan
Sa aspetong pang-arkitektura, sa ziggurat na ginawa ay makikita
Astrolohiya, kartografiya, batas ng hustiya sa kabihasnan ay sagana
Hanggang sa kasalukuyan ambag niyo sa lipunan di matatawaran.

RADYO ESKWELA

Magandang araw mga ginigiliw naming mag-aaral. Kamusta na kayo? Sana ay nananatili kayong handa lalo't higit na malapit ng magsimula ang pagsasahimpapawid ng mga paksa sa ikalawang markahan. Bilang inyong guro sa Araling Panlipunan baitang pito, sa mga oras na ito gusto kong iparinig sa inyo sa pamamagitan ng ating radyo, ang liham Pasasalamat na ginawa ninyong lahat ay aking pinagsama-sama para mabigyan natin ng higit na pagpapahalaga ang paksa tungkol sa mga naging kontribusyon ng sinaunang lipunan at komunidad sa Asya. Hanap na kayo ng komportableng puwesto diyan sa inyong mga tahanan, at ihanda na rin ang inyong ballpen at kuwarderno para sa pagtatala ng mga mahahalagang impormasyon mula sa liham na inyong maririnig. Akin nang sisimulan mga mahal kong mag-aaral ang pagbasa ng inyong liham pasasalamat.

Barangay New Barbacan,

Roxas, Palawan

Disyembre 10, 2021

Mahal Kong Kapwa Asyano,

Isang makabayang araw sa inyong lahat. Sana po nananatili tayong ligtas sa kabilang pandemya na kinakaharap ng lipunan. Sa oras na ito ay gusto namin na sabay-sabay nating maalala ang mga pamana ng mga sinaunang Asyano na tanging aming hiling ay patuloy nating kilalanin saan man dako tayo ng daigdig makarating.

Sa kasalukuyang henerasyon na aming kinabibilangan, lubos po ang aming kasiyahan dahil sa iba't ibang pamana sa inyong iniwan na hanggang ngayon ay patuloy na pinakikinabangan ng sangkatauhan. Pero para manatiling buhay sa aming mga puso't isipan, gusto kong isa-isahin natin ang mga pamana ng Timog Asya sa lipunan.

Nariyan ang mga iniwang aklat, tula at epiko na lalong nagpayaman ng aming kaalaman sa larangan ng panitikan. Kung may sistema man ng koleksyon ng mga kuwento, dalit pandigma, matalinong pahayag, ang *Vedas* ay may malaking naiambag at *Rig Veda* ang pinakamahalaga at pinakamatanda sa lahat ng *Vedas*. *Mahabharata* at *Ramayana* ang kauna-unahang akdang pampanitikan, may ideya at kaalaman na iniwan at patuloy na napapakinabangan.

Anomang relihiyon na aming kinikilala ayon sa aming paniniwala, tiyak naging bahagi ito sa mabuting paghubog sa gawi at pamumuhy ng bawat isa. Kung nagkaroon man ng napakaraming wika sa kasalukuyan, ang *Sanskrit* ang siyang pinag-ugatan ng lahat ng wikang Indo-European, dahil sa pinakapinong wika sa buong daigdig na hinangaan ng maraming mamamayan. Sa larangan ng medisina ang konseptong *Ayurveda* ay isa ring dakilang pamana, lalo't higit sa panahon ngayon ng pandemya, kasama ang iba pang paraan ng pag-oopera gaya ng *amputation*, *cranial surgery* at *caesarian section* na sinasabi na sa bansang India ito unang isinagawa at hanggang sa kasalukuyan ay patuloy na naisasagawa ang mga naturang pamana.

Ang kaalaman namin ngayon sa matematika at siyensa ay hindi rin maikakaila dahil numero uno kayo sa mga rehiyon na nagpasilala. Kagalingan niyo sa larangan ng istraktura at arkitektura ay kasama sa mga kamangha-manghang legasiya. Ang Taj Mahal sa bansang India, Borobudor sa Indonesia, Angkor Wat sa Cambodia ay kasama sa hindi maitatangging impluwensya. Kaya salamat sa mga dakilang pamana na mananatiling tunay na kahanga-hanga.

Lubos na nagpapasalamat,

Grade 7-Pangkat Bayani

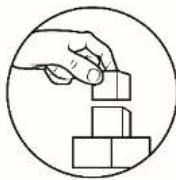
Borobudor sa Indonesia

Taj Majal sa India

PAMANA NG SILANGANG ASYA

P	Great Wall of China	Ito ay sapilitang ipinagawa ni Emperador Shi Huangdi o Shih Huang Ti upang magsilbing tanggulan laban sa mga nomadiko na nagmula sa hilaga ng China.
A	Magnetic Compass	Ito ay mahalagang kagamitan sa pagtukoy ng tamang direksyon na naimbento ng mga Tsino
M	Civil Service Examination	Mahalagang ambag sa pagpili ng mga opisyal ng pamahalaan
A	Seismograph	Instrumentong nakapagtatala ng lindol
N	I Ching at Bing Fa	Ito ay isang aklat na nagbibigay ng perspektiba at pamamaraan ng prediksyon ukol sa iba't ibang bagay at sitwasyon sa buhay ng tao. Ang Bing Fa naman ay naglalaman ng mga estratehiyang militar.
G	Feng Shui	Ang kaisipang ito ay tungkol sa tamang pagbabalanse ng <i>yin</i> at <i>yang</i> upang makapagdulot sa hinaharap sa sinoman
M		<i>Wheel barrow, bronze metallurgy</i>
G		<i>Water clock, Sundial, block printing</i>
A		<i>Abacus</i>
T		<i>Chopstick</i>
S		<i>Sunspot</i>
I		<i>Star map</i>
N		<i>Acupuncture</i>
O		<i>Cha-no-yu (tea ceremony) Origami (paper folding)</i>
Ilan sa mga pamana ng mga Hapones sa daigdig		<i>Bonsai, Ikebana (flower arranging)</i>
		<i>The Tale of Genji, Pillow Book,</i>
		<i>Haiku, Noh at Kabuki</i>
		<i>Bushido</i>

Pagyamanin

Gawain 5: #ISANG TANONG, ISANG SAGOT

Panuto: Buhat sa tekstong iyong nabasa, sagutin mo ang sumusunod na mga katanungan sa loob ng 2-3 pangungusap. Gawin ito sa iyong sagutang papel.

1. Ano ang Cuneiform?
2. Ano ang sexagesimal system?
3. Ano ang Epic ng Gilgamesh?
4. Ipaliwanag ang kahalagahan ng Rig Veda?
5. Bakit hinangaan ang Sanskrit sa buong daigdig?

Gawain 6: #PAMANANG INIWAN MANANATILING MAY KABULUHAN

Panuto: Tukuyin ang kahalagahan ng mga kontribusyon ng sinaunang lipunan at komunidad sa Asya sa kasalukuyang panahon. Gawin ito sa iyong sagutang papel.

Mga Kontribusyon ng Sinaunang Lipunan at Komunidad Sa Asya	Kahalagahan sa Kasalukuyan
1. Seismograph	
2. Gulong	
3. Kalendaryo	
4. Sistema ng pagsulat	
5. Magnetic Compass	

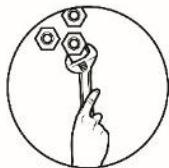

Isaisip

Gawain 7: TANDAAN MO!

Panuto: Upang lubos mong mabatid ang kahalagahan ng mga kontribusyon ng sinaunang Asyano, punan mo ng akmang salita ang mga sumusunod na linya sa bawat pahayag. Gawin ito sa iyong sagutang papel.

- ◆ Malaki ang naiambag ng mga sinaunang _____ sa pagpapayabong ng Kabihasnang pandaigdig.
- ◆ Ilan sa mahahalagang kaisipan, pilosopiya at tradisyon sa daigdig ay umusbong sa _____.
- ◆ Ang ilan sa mga bagay na likha ng mga sinaunang Asyano ay ginagamit pa rin hanggang sa _____ panahon.
- ◆ Ang _____ ng mga Asyano sa daigdig ay lubos na kahanga-hanga at nararapat ipagmalaki saan mang panig ng mundo.

Isagawa

Gawain 8: MULA SA AMING PUSO PANALO KAYO!

Panuto: Pumili ng isang bagay na iyong hinahangaan na nagawa ng mga sinaunang Asyano. Ipaliwanag ang iyong dahilan. Gawin ito sa iyong sagutang papel.

Gawain 9: PAANO NAMIN KAYO MAPASASALAMATAN

Panuto: Gumuhit ng isang bagay o simbolo na naglalarawan ng iyong pagpapahalaga at pasasalamat sa mga naging kontribusyon o ambag ng sinaunang lipunan at komunidad sa Asya. Magbigay ng maikling paliwanag tungkol sa iyong iginuhit.

Pamantayan	Indikador	Puntos	Natamong Puntos
Nilalaman	• Naipakita at naipaliwanag nang maayos ang ugnayan ng lahat ng konsepto sa paggawa ng poster	21-25	
Kaangkupan ng Konsepto	• Maliwanag at angkop ang mensahe sa paglalarawan ng konsepto	16-20	
Pagkamapanlikha (Originality)	• Orihinal ang ideya sa paggawa ng poster	11-15	
Kabuuang Presentasyon	• Malinis at maayos ang kabuuang presentasyon	6-10	
Pagkamalikhain (Creativity)	• Gumamit ng tamang kombinasyon ng kulay upang maipahayag ang nilalaman, konsepto, at mensahe	1-5	
		<i>Kabuuan</i>	

Binabati kita dahil matagumpay mong naisakatuparan ang isa sa pinakamahalagang bahagi ng iyong pagkatuto at sana masagutan mo nang buong husay ang susunod na pagtataya.

Sana bilang Asyano, patuloy mong maipakita sa isip, sa salita at sa gawa ang mga aral at pagpapahalagang natututunan.

Tayahin

Panuto: Basahin at unawain ang bawat tanong. Piliin ang titik ng tamang sagot at isulat ito sa iyong sagutang papel.

1. Alin sa sumusunod na rehiyon sa Asya ang nagkaroon ng malaking kontribusyon sa buong daigdig sa paggamit ng *sundial*, *mill wheel* at *magnetic compass*?

- a. Hilagang Asya
- b. Kanlurang Asya
- c. Silangang Asya
- d. Timog –Silangang Asya

2. Isa sa pinakamahalagang ambag ng mga Sumerian sa buong mundo ay ang pagkakaimbento ng isang sistematikong paraan ng pagsulat at ito ay tinatawag na_____

- a. Alibata
- b. Cuneiform
- c. Hieroglyphics
- d. Hieratic

3. Ang *seismograph* ay isa sa mga mahalagang pamana ng mga sinaunang Asyano mula sa Silangang Asya. Alin sa sumusunod na impormasyon napapaloob ang kahalagahan ng naturang instrumento?

- a. Ito ay intrumento na nakapagtatala ng lindol
- b. Ito ay intrumento na ginagamit sa pagtukoy ng tamang direksyon
- c. Ito ay intrumento na ginagamit sa pagsukat ng lakas ng hangin
- d. Ito ay intrumento na ginagamit sa pagsukat ng presyon ng atmospera

4. Isa sa ipinagmamalaki mo na iyong natutunan sa asignaturang *TLE* ay ang *landscape gardening, paper folding, at flower arranging*. Dahil sa kasanayang nalinang, marami ring pagkakataon na ikaw ay kumita. Ang naturang kaalaman at kasanayan ay hindi makakalimutang pamana ng mga sinaunang Asyano mula sa rehiyon ng _____.

- a. Hilagang Asya
- b. Kanlurang Asya
- c. Silangang Asya
- d. Timog Asya

5. Sa kasalukuyang panahon ang orasang tubig, kasangkapang pangararo ay ilan lamang sa maraming naging pamana ng sinaunang Asyano mula sa rehiyon ng _____.

- a. Hilagang Asya
- b. Kanlurang Asya
- c. Silangang Asya
- d. Timog Asya

6. Ang *Ayurveda* ay isa sa kahanga-hangang pamana mula sa India. Sa sitwasyon na ating kinakaharap sa kasalukuyan dulot ng pandemya, mahalaga ba ang aplikasyon sa tunay na buhay ng naturang konsepto?

- a. Opo, dahil ito ay nakatuon sa pagpapaunlad ng gawaing pangkabuhayan
- b. Opo, dahil binibigyang pansin nito ang maayos na sistema sa larangan ng edukasyon at pulitika
- c. Opo, dahil nakatuon ito sa pagpapanatili ng katahimikan at kaayusan sa pamayanan
- d. Opo, dahil layunin nito ang pagpapanatili ng kalusugang ispiritwal, maayos na pangangatawan at ligtas na karamdaman

7. Ang mga sumusunod ay kabilang sa maipagmamalaking pamana sa ng Kanlurang Asya, **Maliban sa isa;**

- a. Kalendaryo
- b. Paggawa ng mapa
- c. Paggamit ng *pi*
- d. Paghahati ng oras at bilog

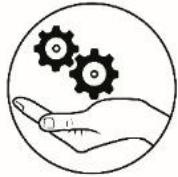
8. Bilang mamamayang Asyano, paano mo ipapakita ang pagpapahalaga sa mga naging kontribusyon ng mga sinaunang lipunan at komunidad sa Asya?

9. Ang *Angkor Wat*, *Borobudor*, at *Taj Mahal* ay mga dakilang pamana ng mga sinaunang Asyano sa larangan ng _____.

- a. Agham
 - b. Agrikultura
 - c. Arkitektura
 - d. Transportasyon

10. Ikaw ay pangulo ng *Ka Asyano Club* sa iyong paaralan at naatasan ka na gumawa ng proyekto tungkol sa kahalagahan ng mga naging kontribusyon ng mga sinaunang komunidad at lipunan sa Asya. Ang mga sumusunday maaari mong gawin bilang pagpapahalaga sa mga naging kontribusyon ng sinaunang Asyano **Maliban sa** ;

- a. Magsasagawa ng *quiz contest* tungkol sa mga naging kontribusyon ng sinaunang Asyano
 - b. Magsasagawa ng *house exhibit* tungkol sa mga naging kontribusyon ng sinaunang Asyano
 - c. Magsasagawa ng pagsasanay na ang paksa ay tungkol sa kontribusyon ng sinaunang Asyano
 - d. Magtatalakay sa pagsasanay ng iilang kontribusyon ng mga sinaunang Asyano

Karagdagang Gawain

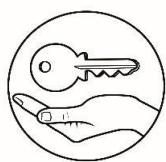
Gawain 8: IBABAHAGI KO SA INANG BAYAN

Panuto: Mag-isip ng isang panukalang proyekto na sa palagay mo ay magiging kapaki-pakinabang sa inyong tahanan, barangay o maging sa bayan na iyong kinabibilangan. Sundin ang sumusunod na gabay.

A. Pamagat ng Panukalang Proyekto: _____

B. Katuturan: (Mahalaga ba ang panukalang proyekto?)

C. Kapakinabangan (Sino ang makikinabang sa proyekto?)

Susi sa Pagwawasto

Subukan	Tayahin	Pagyamaniin	Gawain 6	Pagyamaniin 5	Tayahin	1. A
1. C	1. To ay sistema ng pagssulat na naiimbento ng mga Sumerian nakapagtatala ng Indol.	1. To ay instrumentong na naiimbento ng mga Sumerian nakapagtatala ng Indol.	2. May malaking sistema at bilog naiambag sa larangan ng transportsyon.	2. Ito ang nagbigay daan sa sistema at bilog naiambag sa larangan ng transportsyon.	2. A	2. B
3. A	3. Kauha-unahan ng akdang pampanitikan sa buong daigdig.	3. Nagkaroon ng sistema sa pagtukoy ng tiyak na araw, buwan at taon.	4. Pinakamatanda at pinaka mahalaga sa mga Vedas na na sistema ng pagtatala ng iba't ibang urt ng datos.	5. Isaa sa mga pinakapinong May malaking sistema sa buong daigdig.	5. C	6. D
4. C	4. Nagkaroon ng mayaos na sistemang pagtatala na sistema ng pagtukoy ng tiyak na araw, buwan at taon.	4. Nagkaroon ng mayaos na sistemang pagtatala na sistema ng pagtukoy ng tiyak na araw, buwan at taon.	5. May malaking sistema sa buong daigdig.	5. Isaa sa mga pinakapinong May malaking sistema sa buong daigdig.	6. C	7. B
7. C						7. C
8. A						8. D
9. A						9. C
10. D						10. A

Sanggunian

Edzard, D. O., Frye,, Richard N. and Soden,. Wolfram Th. von (2020, December 9). *history of Mesopotamia*. Encyclopedia Britannica. <https://www.britannica.com/place/Mesopotamia-historical-region-Asia>

Edzard, D. O., Soden,. Wolfram Th. von and Frye., Richard N. (2020, December 9). *history of Mesopotamia*. Encyclopedia Britannica. <https://www.britannica.com/place/Mesopotamia-historical-region-Asia>

Allchin, F. Raymond (2021, August 11). *Indus civilization*. Encyclopedia Britannica. <https://www.britannica.com/topic/Indus-civilization>

Doniger, W. (2021, October 22). *Veda*. Encyclopedia Britannica. <https://www.britannica.com/topic/Veda>

Britannica, T. Editors of Encyclopaedia (2017, July 18). *Vedic religion*. Encyclopedia Britannica. <https://www.britannica.com/topic/Vedic-religion>

Doniger, W. (2020, May 27). *Mahabharata*. Encyclopedia Britannica. <https://www.britannica.com/topic/Mahabharata>

Britannica, T. Editors of Encyclopaedia (2020, May 27). *Ramayana*. Encyclopedia Britannica. <https://www.britannica.com/topic/Ramayana-Indian-epic>

Britannica, T. Editors of Encyclopaedia (2019, November 15). *Ayurveda*. Encyclopedia Britannica. <https://www.britannica.com/science/Ayurveda>

Britannica, T. Editors of Encyclopaedia (2021, February 5). *Shang dynasty*. Encyclopedia Britannica. <https://www.britannica.com/topic/Shang-dynasty>

Mark, E. (2016, January 28). **Shang Dynasty**. World History Encyclopedia. Retrieved from https://www.worldhistory.org/Shang_Dynasty/

Shang Dynasty. (2015, September 11). New World Encyclopedia, . Retrieved 06:01, November 6, 2021

Mark, J. J. (2020, July 09). **Sun-Tzu**. *World History Encyclopedia*. Retrieved from <https://www.worldhistory.org/Sun-Tzu/>

Britannica, T. Editors of Encyclopaedia (2019, May 1). *tea ceremony*. *Encyclopedia Britannica*. <https://www.britannica.com/topic/tea-ceremony>

Britannica, T. Editors of Encyclopaedia (2018, September 26). *Japanese garden*. *Encyclopedia Britannica*.
<https://www.britannica.com/art/Japanese-garden>

Ulak, J. T. (2020, March 24). *Japanese art*. *Encyclopedia Britannica*.
<https://www.britannica.com/art/Japanese-art>

Britannica, T. Editors of Encyclopaedia (2003, March 11). *paper folding summary*. *Encyclopedia Britannica*.
<https://www.britannica.com/summary/origami>

Keene, D. (2016, July 25). *Japanese literature*. *Encyclopedia Britannica*.
<https://www.britannica.com/art/Japanese-literature>

Japanese literature. (2018, March 24). *New World Encyclopedia*, . Retrieved 06:45, November 6, 2021
from https://www.newworldencyclopedia.org/p/index.php?title=Japanese_literature&oldid=1010141

Britannica, T. Editors of Encyclopaedia (2019, November 27). *Kabuki*. *Encyclopedia Britannica*.
<https://www.britannica.com/art/Kabuki>

Britannica, T. Editors of Encyclopaedia (2017, January 9). *Noh theatre*. *Encyclopedia Britannica*. <https://www.britannica.com/art/Noh-theatre>

Pletcher, K. (2019, September 9). *Bushidō*. *Encyclopedia Britannica*.
<https://www.britannica.com/topic/Bushido>

<https://www.britannica.com/science/history-of-medicine/Traditional-medicine-and-surgery-in-Asia>

Para sa mga katanungan o puna, sumulat o tumawag sa:

Department of Education - Bureau of Learning Resources (DepEd-BLR)

Ground Floor, Bonifacio Bldg., DepEd Complex
Meralco Avenue, Pasig City, Philippines 1600

Telefax: (632) 8634-1072; 8634-1054; 8631-4985

Email Address: blr.lrqad@deped.gov.ph * blr.lrpd@deped.gov.ph